

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

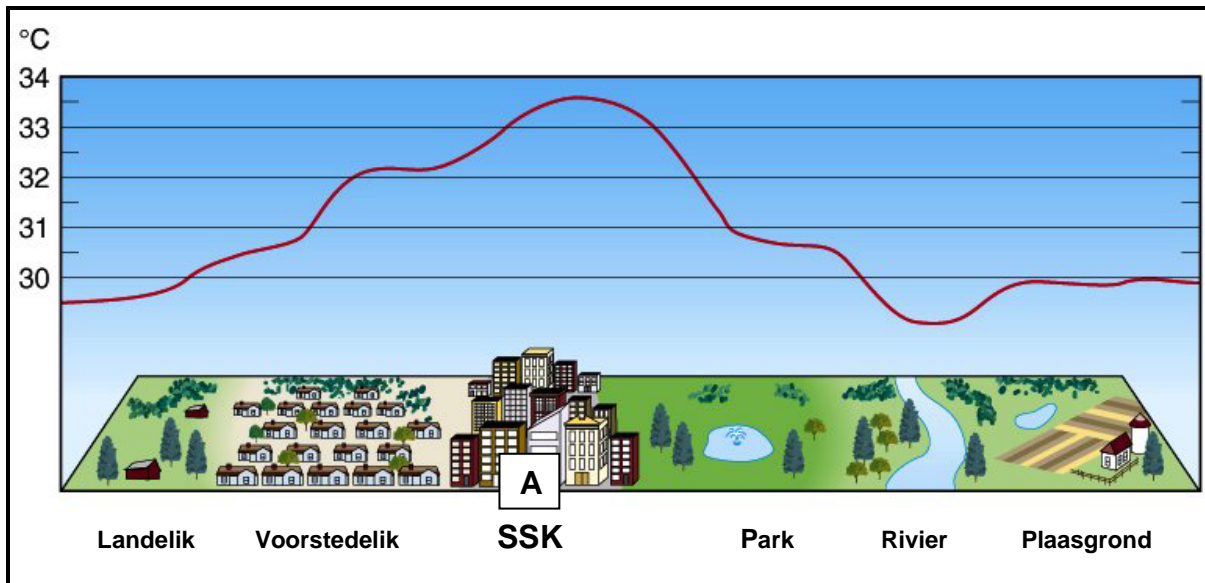
GRAAD 12

GEOGRAFIE V1

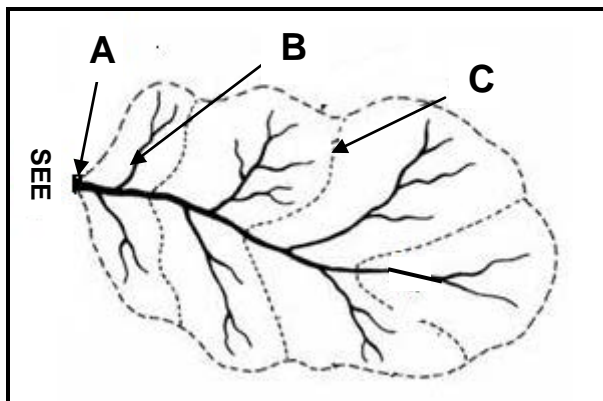
NOVEMBER 2012

BYLAE

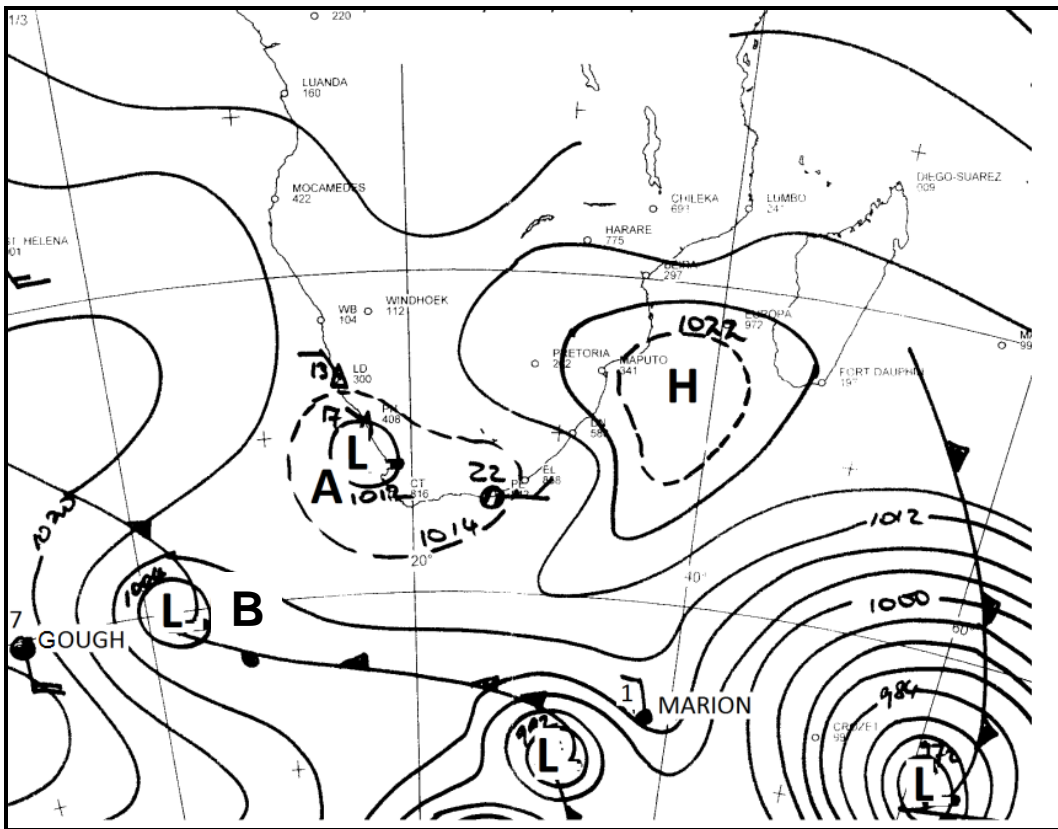
Hierdie bylae bestaan uit 12 bladsye.

FIGUUR 1.1: TEMPERATUUR OOR 'N STAD

[Bron: Google Image]

FIGUUR 1.2: 'N RIVIER EN SY SYTAKKE

[Bron: Google Image]

FIGUUR 1.3: SINOPTIESE WEERKAART

[Bron: SA Weather Service]

FIGUUR 1.4

SA se pikkewyne op dun ys

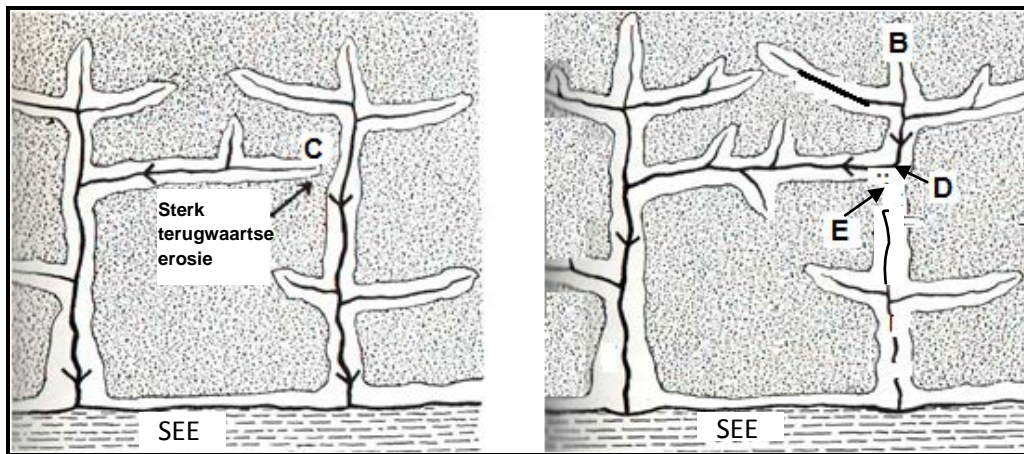
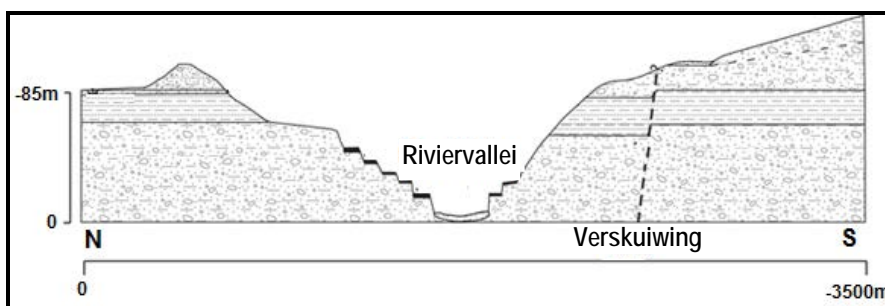
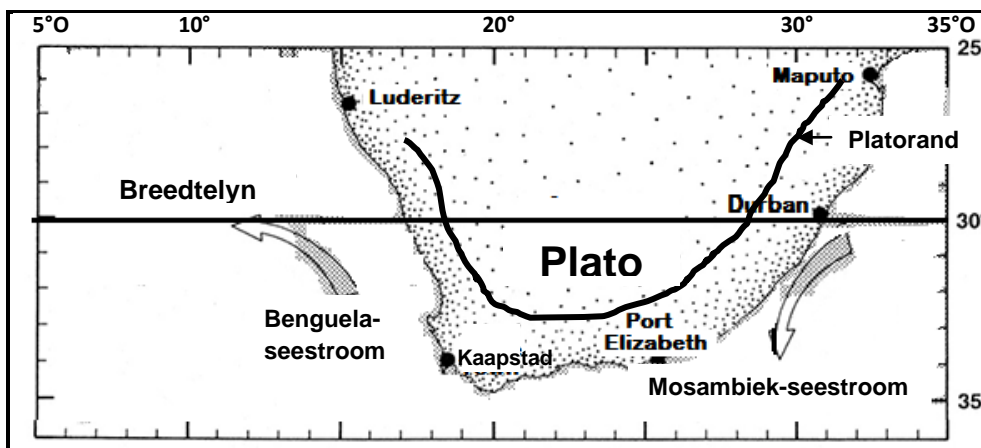
Wetenskaplikes berig oor kommerwekkende tekens op Marion- en Gough-eiland

Bobby Jordan

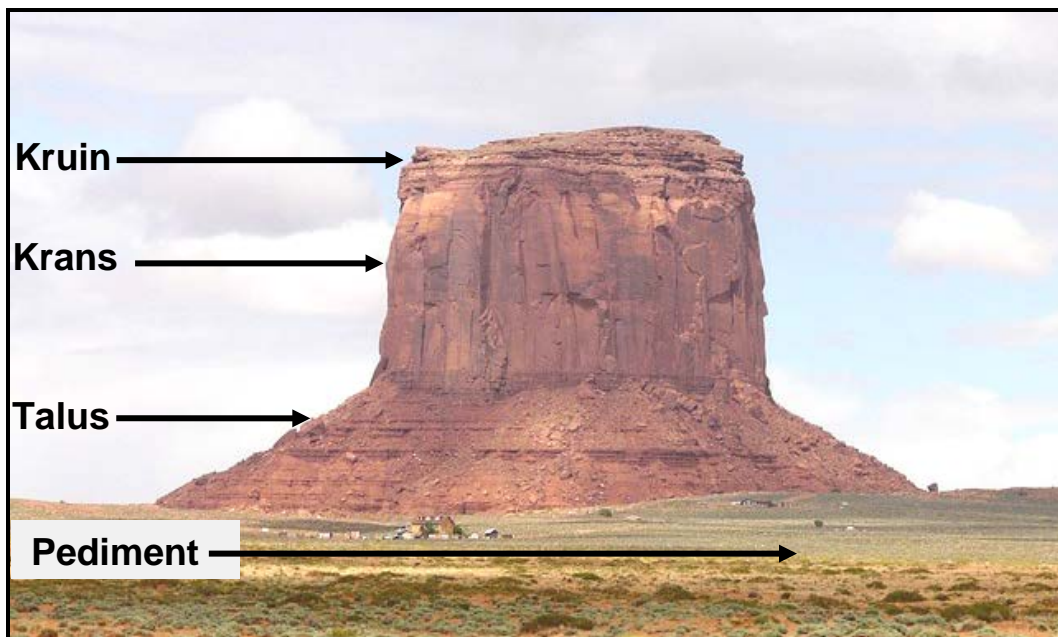

[Aangepas uit *Daily News*]

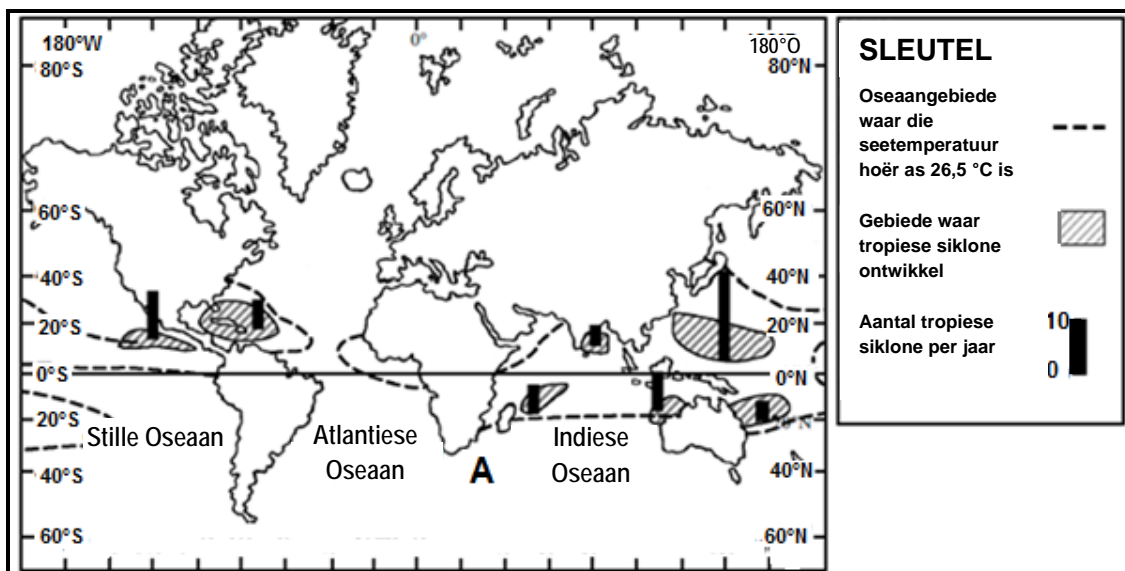
Die pikkewynbevolking op Marion- en Gough-eiland is vinnig besig om af te neem. Alhoewel navorsers steeds probeer uitvind wat die redes vir die daling is, is die tendens hoogs waarskynlik toe te skryf aan globale klimaatsverandering. Hiermee saam het die gemiddelde jaarlikse seetemperatuur van 5,3 °C tot 6,8 °C gestyg. Die totale jaarlikse reënval het ook gedaal. Groot veranderinge in voedselkettings het plaasgevind, met 'n afname in pylinkvis en kril, die hoofvoedselbron van pikkewyne.

FIGUUR 1.5: STROOMROOF[Aangepas uit *Earth's Surface*]**FIGUUR 1.6: SY-AANSIG VAN 'N RIVIERVALLEI**[Aangepas uit *GCSE Geography*]**FIGUUR 2.1: FAKTORE WAT DIE WEER EN KLIMAAT VAN SUID-AFRIKA BEÏNVLOED**

[Bron: Google Image]

FIGUUR 2.2: 'N TIPIESE HELLING

[Bron: Google Image]

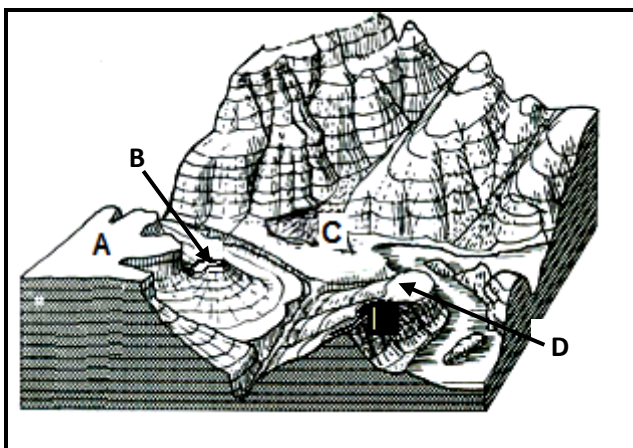
FIGUUR 2.3: FREKWENSIE VAN VOORKOMS VAN TROPIESE SIKLONE

[Bron: Edexcel]

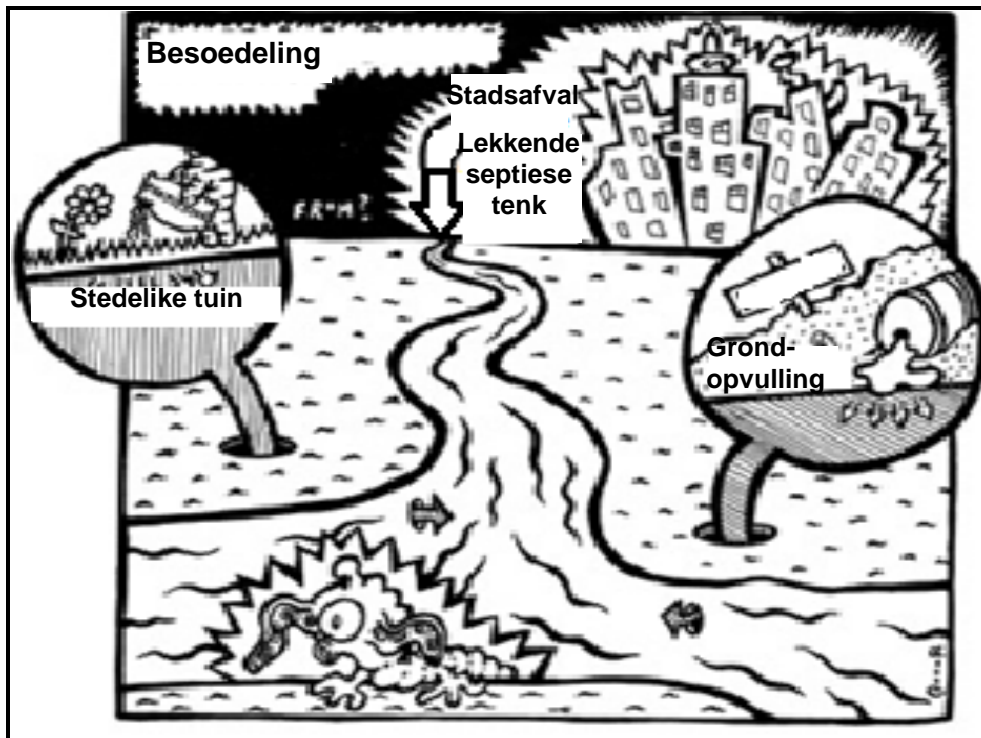

FIGUUR 2.4: DROOGTE

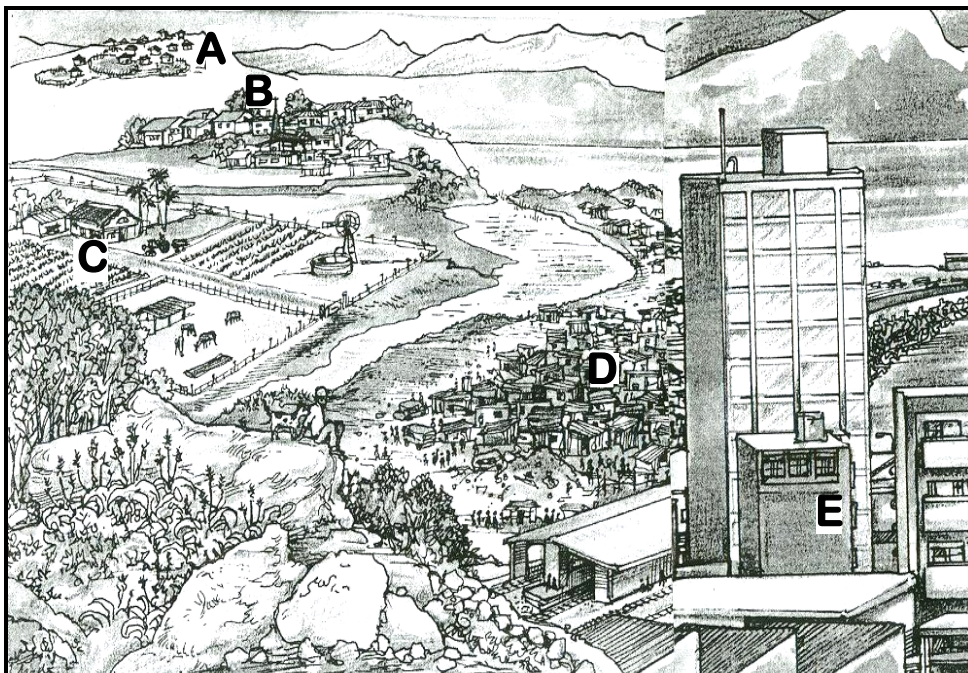
[Bron: www.CartoonStock.com]

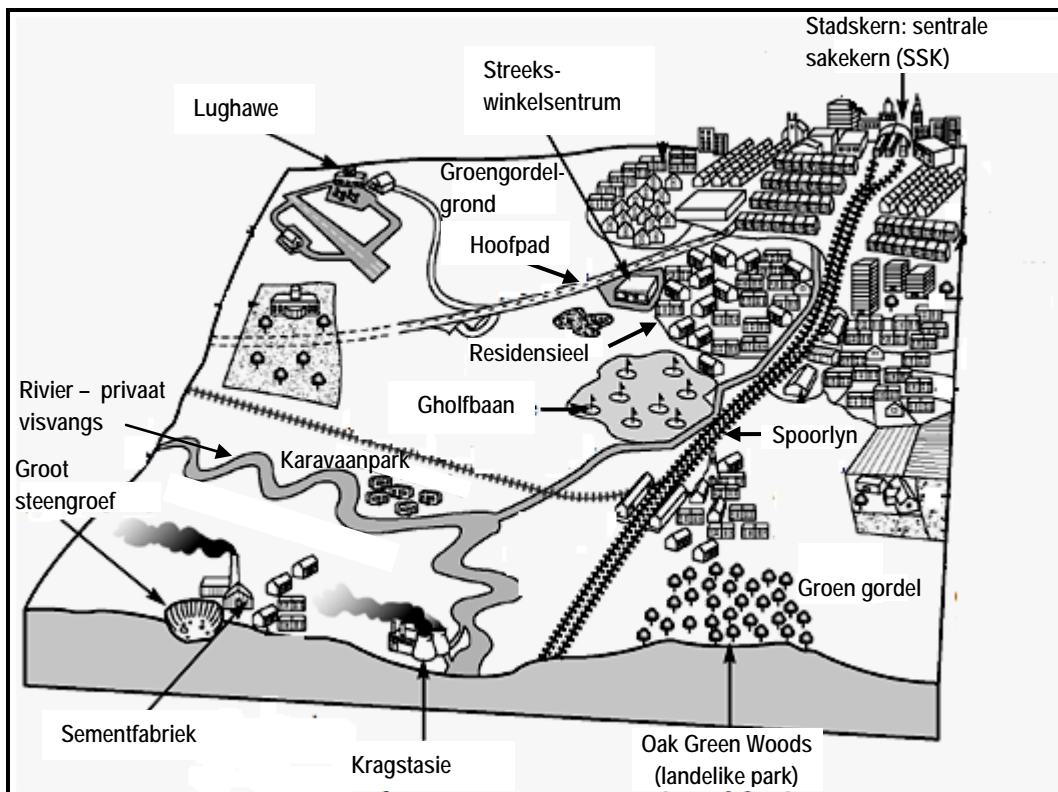
FIGUUR 2.5: LANDVORME WAT UIT CANYON-LANDSKAPPE ONTSTAAN

[Bron: *Our New World*]

FIGUUR 2.6: RIVIERBESOEDELING

[Bron: Google Images]

FIGUUR 3.1: 'N VERSKEIDENHEID NEDERSETTINGS EN GRONDGEBRUIKSONES[Aangepas uit *Living Geography*]

FIGUUR 3.3: GRONDGEBRUIK**[Aangepas uit GCSE UK]**

TABEL 3.4: SUID-AFRIKA SE HOOFHANDELSVENNOTE IN 2010 – IN RAND

INVOERE 2010	
DUITSLAND	82 417 151 152
CHINA, VASTELAND	82 411 244 161
VERENIGDE STATE	58 146 662 877
SAOEDI-ARABIË	45 945 810 130
JAPAN	40 603 450 966
VERENIGDE KONINKRYK	29 528 936 772
IRAN	27 374 218 410
ANGOLA	22 348 879 058
FRANKRYK	20 777 720 393
INDIË	18 813 218 467
ITALIË	17 725 630 863
NIGERIË	15 743 768 137
THAILAND	14 602 326 166
BRASILIE	13 817 423 675
AUSTRALIË	13 550 166 692
SWEDE	13 432 224 425
KOREA	11 952 155 431
NEDERLAND	10 074 389 997
BELGIË	9 373 854 637
CHINESE TAIPEI	8 897 315 104
SPANJE	8 845 623 954
ZIMBABWE	6 242 222 229
SWITSERLAND	6 170 582 062
MOSAMBIEK	3 288 362 330
ZAMBIË	2 376 628 757
ANDER	143 172 267 403
TOTALE INVOERE	727 632 234 248

UITVOERE 2010	
JAPAN	66 465 946 433
VERENIGDE STATE	65 563 366 868
DUITSLAND	47 428 867 202
VERENIGDE KONINKRYK	40 101 495 428
CHINA, VASTELAND	35 243 991 079
NEDERLAND	28 341 661 417
INDIË	18 651 955 958
BELGIË	16 735 117 998
ZAMBIË	16 074 513 155
SPANJE	15 354 791 625
ZIMBABWE	13 810 915 545
MOSAMBIEK	13 156 678 031
ITALIË	13 043 953 910
SWITSERLAND	13 038 535 973
KOREA	12 321 787 741
AUSTRALIË	12 198 823 369
FRANKRYK	10 589 087 653
CHINESE TAIPEI	9 312 425 887
SAOEDI-ARABIË	2 711 360 461
IRAN	1 274 757 656
ANGOLA	7 338 415 391
NIGERIË	7 824 932 567
THAILAND	3 231 989 499
BRASILIE	5 391 403 295
SWEDE	3 412 154 356
ANDER	184 480 863 077
TOTALE UITVOERE	663 099 791 574

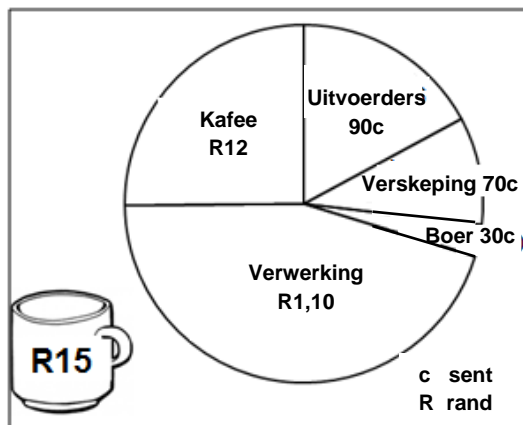
[Bron: Google Image]

FIGUUR 3.5: GLOBALISERING – REGVERDIGE PRAKTYK?**BITTER KOFFIE: Pedro se verhaal**

Koffie word hoofsaaklik in arm ontwikkelende lande soos Brasilië verbou. Die koffieplukseisoen is verby en Pedro is moeg. Die afgelope 10 weke het hy en sy vrou die hele dag koffiebone gepluk, van 5 vm. elke oggend.

Dit is 'n moeilike lewe. Pedro hoor by sy neef in Johannesburg dat jy 'n fortuin vir koffie in 'n koffiekroeg betaal. Hoekom kry hy dan so min vir sy koffiebone? Dit laat 'n bitter smaak in sy mond. Miskien, net miskien, is dit tyd dat hy moed opgee.

[Aangepas uit *Earthworks*]

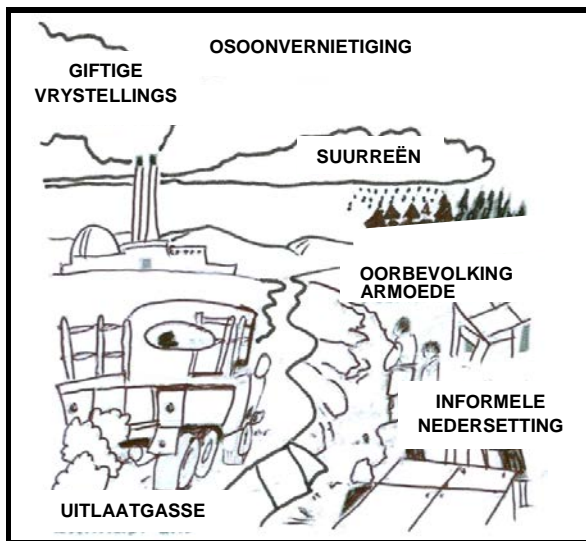
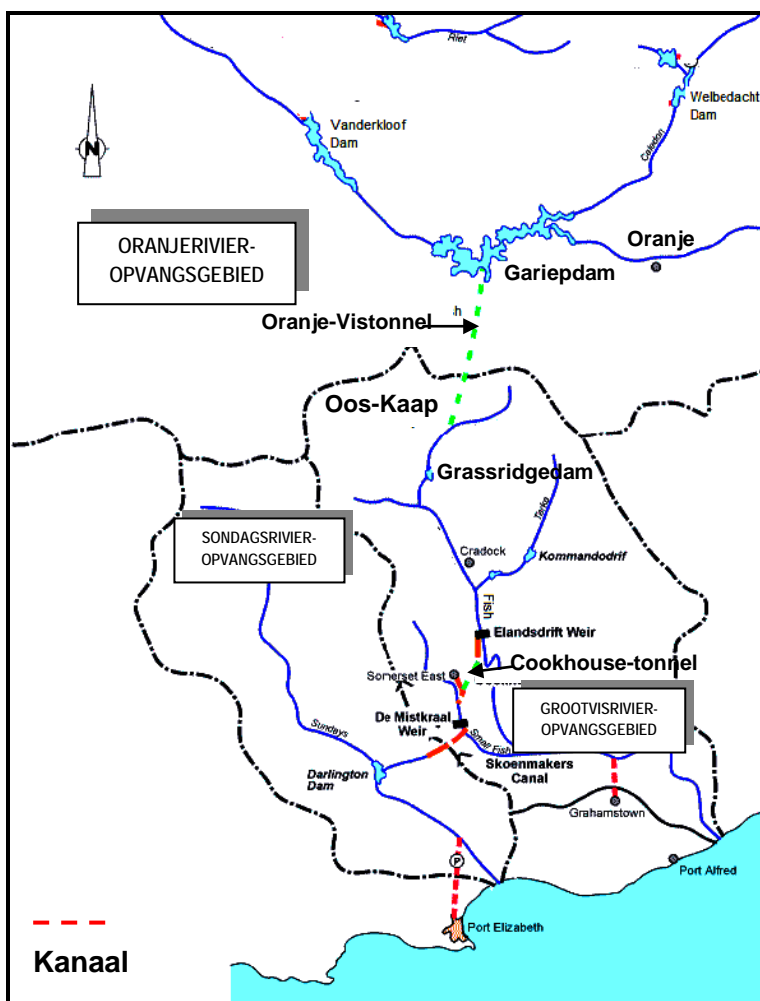
[Bron: Google Image]

FIGUUR 3.6: VOEDSELPRODUKSIE**WAATLEMOENE BARS NOU VAN CHEMIKALIEË**

Waatlemoene bars oop in Oos-China nadat boere te veel groei-chemikalieë toegedien het. Suid-Afrika het sterk handelsbande met China en daarom is die wangebruike van boere vir ons van belang. Boere in China gebruik onwettige chemikalieë terwyl baie ook insekdoders en bemestingstowwe misbruik. Die rede hiervoor is die vraag na kos wat in baie lande 'n groot probleem is. Vrees is ook uitgespreek oor die wydverspreide misbruik van bymiddels in voedsel, soos kleurmiddels en versoeters, om verkope te laat styg. Dit raak al hoe belangriker om die voedselbedryf te reguleer as gevolg van die dreigende voedselonsekerheid, veral in Suider-Afrika.

[Aangepas uit *Daily News*]

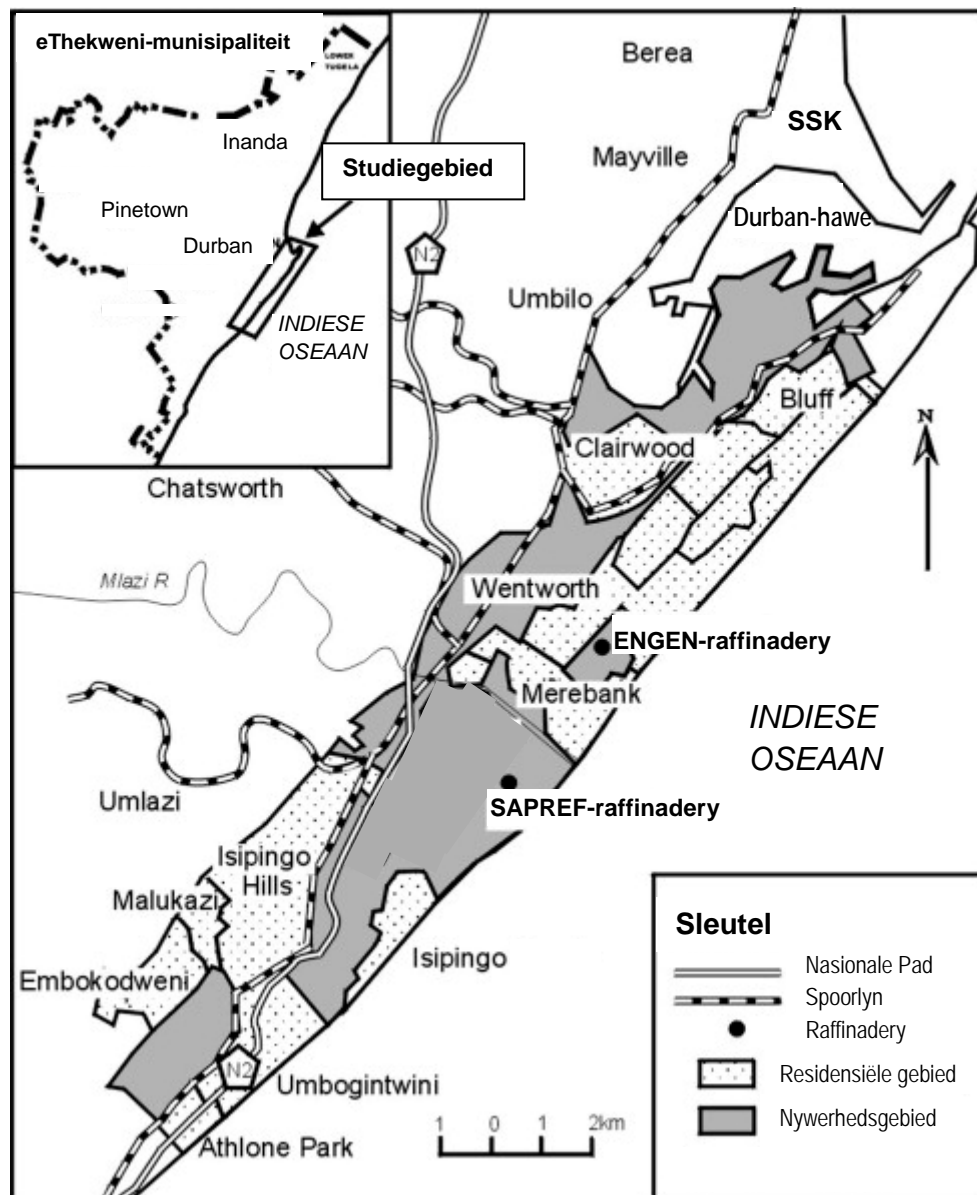
FIGUUR 4.4: BESOEDELING[Aangepas uit *Key Geography*]**FIGURE 4.5: ORANJERIVIER-PROJEK**

[Bron: Google Image]

FIGUUR 4.6: NYWERHEIDSAKTIWITEIT IN DIE DURBAN-GEBIED

Suid-Afrika se omgewingsgeregtigheid baklei teen 'giftige' petrochemiese nywerhede in Durban-Suid

Hierdie gevallestudie ondersoek die Durban-Suid-gemeenskap se stryd teen blootstelling aan 'n gevaarlike omgewing en swaeldioksiedbesoedeling. Daar is meer as 120 nywerhede in die Durban-Suid-omgewing. Hierdie petrochemiese kom, wat die Durbanse gifkom genoem word, oorlaai lae-inkomstegemeenskappe met omgewingstres (besoedeling) en openbare gesondheidskoste. Ruimtelike beplanning in die apartheidsjare het swart woonbuurte naby nywerhede geplaas om goedkoop arbeid toeganklik te maak, en hierdie townships (Merebank, Wentworth, Bluff) is oor die algemeen naby die giftige stortingsterreine, rioolwerke, besoedelende nywerhede, ens. geplaas. (Mark Douglas Whitaker, 2001).

[Source: Google Image]